

Jøkelelvnes Arme helt op til Randen af Vatnajökull. Snæfell, et af Islands højeste Fjælde (1822 M.), staaer midt i en Række lavere Tuffjælde og er øverst dækket af Firnsne med flere mindre Randgletschere; tværs igjennem Fjældet gaar fra N. til S. en stor Liparitgang. Østfor Snæfells Fjældrække gaar en stor Gletscher ned paa Højlandet; herfra har Jökulsá i Fljótssdal sit Udspring. Gletscheren har i den senere Tid skudt sig frem paa den nedenfor liggende Græsslette, hvorved Grønsværet er blevet viklet op i bølgeformede Rygge. Vestfor Snæfell gaar en anden endnu større Gletscher ned (Brúarjökull); den strækker sig mod Vest helt til Kverkfjöll, og fra den have flere store Floder deres Udspring. Højlandet nedenfor Brúarjökull er fladt og dækket af løse Grusmasser, hvorigjennem Floderne have skaaret sig Rrender; disse Floders Løb ere ogsaa tildels urigtigt aflagte paa Kortene; den store Jökulkvísl, der udgyder sig i Jökulsá á Brú, udspringer fra en før ukjendt Sø ved Jøkelranden sydfor Snæfell.

Fra Snæfell drog Thoroddsen atter ned til Bygden i Fljótssdalur, hvor forskellige ældre glaciale Dannelser undersøgte. Hele Rejsen var begunstiget af prægtigt Vejr, der holdt sig til i Slutningen af September. Det er sjældent i denne Maaned, at man i Island har ordentligt Rejsevejr til videnskabelige Undersøgelser, men nu kunde Thoroddsen i September afslutte sin Rejse med at undersøge Fjordene mellem Seyðisfjord og Héraðsflói. Disse Fjorde, der udmærke sig ved høje og stejle Fjælde og halsbrækkende Veje, frembyde adskilligt af Interesse for Geologerne. Fjældene ere

her for største Delen opbyggede af Liparit; her findes ogsaa meget store og karakteristiske gamle Moræner og andre Mærker efter Istiden; i de saakaldte Dyrfjöll fandt Thoroddsen ogsaa mindre Gletschere, om hvilke man Intet vidste før, o. s. v. Efterat Thoroddsen havde samlet tilstrækkelige Materialer til et geologisk Kort af disse Egne, rejste han d. 20. September fra Seyðisfjord søvejs hjem til Reykjavik.

Hvad Plantevæksten angaaer, da har Thoroddsen, foruden at samle nogle sjældne Planter, haft Opmærksomheden henvendt paa Udbredelsen af Græsvekster i de lidet kjendte Egne af Højlandet, da dette kan have praktisk Betydning for Faaredriften. I Bygden har han studeret Kratskovens Udbredelse, maalt Træernes Højde og Omfang og samlet forskellige Larver, der paa flere Steder ere skadelige for Trævæksten. Ovenfor Bygden Óræfi i Nærheden af Skaptafell besøgte Thoroddsen en lidet kjendt Sköv, der efter islandske Forhold er meget frodig; Birketræerne have en Højde af indtil tyve Fod, og et Rønnetræ var tvedive Fod højt. Det højeste Birketræ i den bekjendte Hallormstaðaskógur ved Lagarfljót havde efter Thoroddsens Maaling en Højde af 27½ Fod og er altsaa det højeste Birketræ paa Island.

Ligesom paa tidligere Rejser har Thoroddsen iaar samlet Oplysninger om Indbyggernes Levesæt og økonomiske Vilkaar.

Paa Rejsen har Thoroddsen foretaget omtrent 200 Højdemaalinger og optaget Fotografier af karakteristiske Punkter.

Danske Undersøgelser i Grønland.

„Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland“, der bestaaer af Professor, Dr. phil. *Johnstrup* og Kommandør *Wandel*, har i indeværende Aar udsendt to Expeditioner til Grønland.

Den ene af disse Expeditioner lededes af Premierløjtnant i Flaaden, Grev *Carl Moltke*, som afgik i Marts Maaned med den Opgave at kortlægge en Del af Yderlandet i Julianehaabs Distrikt, som mulig kunde blive Gjenstand for Besejling af Handelens Skibe. Samtidig skulde Expeditionen foretage magnetiske

Observationer, ligesom den i det Indre af Nordre-Sermilikfjord skulde foretage Undersøgelser af den der værende Bræ. Expeditionen bestod foruden Lederen af Sekondløjtnant i Flaaden *F. Petersen*, der skulde deltage i Maalingerne, ligesom cand. polyt. *A. Jessen* skulde foretage geologiske og botaniske Undersøgelser og Indsamlinger.

Den anden Expedition under Premierløjtnant i Fodfolket *Daniel Bruun*, ledsaget af en Underofficer og en dansk Fisker, afgik i Maj. Denne Expedition havde en arkæologisk Opgave, nemlig at fuldende de

under Kaptajn *G. Holm*. i 1880—81 foretagne Undersøgelser og Udgravninger i Nordbo-Ruinerne i Julianehaabs Distrikt.

Begge Expeditionerne ere hjemkomne i disse Dage med et godt Udbytte. Premierløjtnant Moltkes Expedition har løst sin Opgave, saavel hvad Opmaalinger, magnetiske Observationer som Undersøgelser af Bræen angaaer; desuden have Sekondløjtnant Petersen og Cand. Jessen i Slutningen af Sommeren kunnet assistere Premierløjtnant Bruuns Expedition med Opmaaling, Tegning og geologiske Undersøgelser.

Den arkæologiske Expedition har foretaget omfattende Gravninger, der have givet interessante Resultater og godtgjort, at Boligforholdene og Grupperingen af de enkelte Gaarde ere som paa Island i Sagatiden. Der hjembringes et rigt Materiale af Oldsager ligesom et zoologisk Udbytte af Knogler fra Kjøkkenmøddingerne. Gravningerne ere hovedsagelig foretagne i de historiske Egne om Igaliko og Kagsiarsuk, paa hvilket sidstnævnte Sted den gamle Bispegaard er udgravet, ligesom det Sted, hvor Thinget holdtes, ogsaa synes at være fundet.